

Starostwo Powiatowe w Kłobucku

https://www.powiatklobucki.pl/o_powiecie/Walory_przyrodnicze_regionu/printpdf

Walory przyrodnicze regionu

Natura - ukształtowanie terenu powiatu kłobuckiego

Powiat kłobucki położony jest w malowniczej krainie Jury Krakowsko - Wieluńskiej - w dolinach rzek Liswarty, Warty i Białej Okszy. Obszar powiatu stanowi wyżynę wyrzeźbioną w różnym stopniu - w przedziale wysokości od 180 m n.p.m. (Wąsosz Górny gm. Popów - poziom rzeki Warty) do 303,9 m.n.p.m. (Truskolasy gm. Wręczyca). Teren lekko opada z południa na północ - równoleżnikowo przecięty doliną Warty, a następnie wznosi się lekko do granic na północy - osiągając wysokość 256,6 m n.p.m. W Parzymiechach gm. Lipie, również w kierunku na zachód w stronę dna doliny rzeki Liswarty teren opada tarasowo, osiągając znaczne różnice wzniesień (Ługi Radły gm. Przystajń - 227 - 301 m.n.p.m., Zajączki m. Krzepice - 209 - 256 m.n.p.m., Starokrzepice m. Krzepice - 213 - 248 m n.p.m. Średnioroczny opad wynosi 700 mm - z tego 1/5 opadów przypada na lipiec. Rzeźba powierzchni wywiera istotny wpływ na działalność człowieka w terenie. Pokonywanie różnicy poziomów jest ważne nie tylko w komunikacji, ale także przy wykonywaniu prac polowych, kształtowaniu stabilności pokrywy glebowej, tempie powierzchniowego spływu wód itp. Charakterystyczną cechą rzeźby rejonu Kłobucka są niewielkie wysokości względne i nieduże nachylenia terenu, czyniące go dostępnym dla działalności gospodarczej.

Najwyższym wzniesieniem gminy jest Dębowa Góra - 282,9 m n.p.m., położona na południu gminy, w obrębie granic administracyjnych miasta. Najniższe miejsce w gminie ma 210 m n.p.m. Różnice wzniesień na terenie gminy nieznacznie przekraczają 70 m. Przeważają wysokości 240 - 270 m n.p.m., pozwalające zaliczyć go do "niskich wyżyn". Powierzchnia terenu gminy jest wyraźnie pochylona z południowego zachodu na północny wschód. W podziale Polski na regiony fizycznogeograficzne, rejon Kłobucka jest nazywany Pagórkami Kłobuckimi. Mikroregion ten jest południową częścią mezoregionu Wyżyny Wieluńskiej, która jest częścią Wyżyny Woźnicko - Wieluńskiej, a ta z kolei częścią jednostki wyższego rzędu, a mianowicie podprowincji Wyżyny Śląsko - Krakowskiej i prowincji Wyżyny Małopolskiej. Rzeźba Pagórków Kłobuckich nie jest zbyt skomplikowana, ale ma szereg cech dosyć osobliwych. Ich specyfika wynika z faktu nałożenia się na przedczwartorzędową rzeźbę strukturalną, akumulacyjnych form pochodzenia polodowcowego i wodnolodowcowego. Można powiedzieć, że generalnie ma ona charakter rzeźby polodowcowej, z dość wyraźnymi elementami preglacjalnej rzeźby progowej, przemodelowanej przez działalność rzek. Rzeźbę o takiej złożonej genezie nazywamy poligeniczną. Co jest cechą charakterystyczną poligenicznej rzeźby Pagórków Kłobuckich, a co stanowi jej osobowość? Punktem wyjścia do jej analizy jest rzeźba przedczwartorzędowa, gdyż ona była obiektem modelowania lodowcowego. Można ją opisać z dużą dozą prawdopodobieństwa, ponieważ zachowała się ona pod przykryciem osadów lodowcowych i wodnolodowcowych, a duża ilość wierceń geologicznych pozwoliła na jej odtworzenie z dużym prawdopodobieństwem. Taką ukrytą rzeźbę nazywamy „kopalną”.

Walory przyrodnicze

Parki Krajobrazowe i Rezerваты

Rezerwat „Zamczysko” (Grodzisko, gm. Wręczyca Wielka) - obszar o pow. 1,35 ha, położony na

wzniesieniu w Dolinie Czarnej Okszy, na gruntach miejscowości Wręczyca Mała. Znajdują się tam dobrze zachowane fosy i wały obronne – po zburzonym w średniowieczu warownym zamku, porośnięte ponad 200-letnimi dębami szypułkowymi. Rezerwat ma charakter parkowy, w którym obok wspaniałych dębów można podziwiać modrzew japoński i europejski, czeremchę lipę szerokolistną, jawor i czarne bzy.

Rezerwat Zamczysko w Gminie Wręczyca Wielka

Rezerwat „Dębowa Góra” (Kłobuck) - rezerwat leśny o pow. 5,4 ha, zlokalizowany w odległości około 2 km od Kłobucka w kierunku południowym. Przeważa nań las mieszany z przewagą 200-letnich dębów szypułkowych, świerków, jodeł i grabów. W runie występuje wawrzynek, wilcze łyko i bluszcz pospolity.

Rezerwat Dębowa Góra w Gminie Kłobuck

Rezerwat „Szachownica” (Wapiennik - Rozalin, gm. Lipie) - rezerwat przyrody nieożywionej na pow. 12,7 ha. Tworzy go pięć oddzielnych jaskiń do których prowadzi 12 otworów usytuowanych w ścianach kamieniołomu oraz pionowa studnia z wierchowiny. Korytarze jaskini przecinają się ze sobą pod kątem zbliżonym do prostego, tworząc charakterystyczną siatkę. Stąd nazwa rezerwatu.

Rezerwat Szachownica w Gminie Lipie

Rezerwat „Stawiska” (Parzymiechy, gm. Lipie) - kompleks leśny utworzony na obszarze 6,35 ha

chroniący kompleks grądu niskiego i zbiorowisk łągowych, otoczony polami i łąkami. Największą wartością są 250-300 letnie dęby szypułkowe o obwodzie pnia od 370 do 640 cm.

Rezerwat Stawiska w Gminie Lipie

Rezerwat „Bukowa Góra” (Kleśniska, gm. Lipie) -jedyne w tym rejonie rezerwat ścisły utworzony w 1959 roku na pow.1,06 ha. rosną tu okazałe buki w wieku 140-210 lat. Istnieją tu liczne źródła dające początek potokowi płynącemu przez cały rezerwat.

Rezerwat Bukowa Góra w Gminie Lipie

Rezerwat „Modrzewiowa Góra” (Zwierzyniec Trzeci, gm. Panki) - rezerwat leśny o pow. 50,05 ha porośnięty starodrzewiem modrzewia polskiego w liczbie 650 sztuk, w wieku 100-170 lat. Na uwagę zasługują chrząszcze biegaczowate, jelonek rogacz, ropucha zielona oraz ptaki drapieżne: kobuz, pustułka, dzięcioł czarny i zielony.

Rezerwat Modrzewiowa Góra w Gminie Panki

Park Krajobrazowy „Lasy nad Górną Liswartą” - park obejmuje zwarty kompleks leśny położony w górnej zlewni rzeki Liswarty. Wchodzi w obręb gmin: Panki (45 ha), Przystajń (3419 ha), Wręczyca Wielka (4836 ha). Celem ochrony jest przede wszystkim zachowanie kompleksów leśnych oraz śródleśnych łąk.

Załęczański Park Krajobrazowy - został utworzony w celu ochrony krajobrazu przełomu doliny Warty. Teren ten jest bogaty w jaskinie, szczeliny, studnie. Jego fragment o pow. 8,77 km² wraz z 27,17 km² otuliny znajduje się na terenie Gminy Lipie. W parku dominują drzewostany sosnowe.

Zbiorniki wodne

Staw na Pankówce w Pankach - staw w Pankach utworzony został w dolinie rzeki Pankówki jako zbiornik retencyjny o powierzchni ok. 3 ha i pojemności ok. 30 tys. m³, użytkowany dla celów rybackich, a w okresie letnim również dla rekreacji. W ostatnich latach zagospodarowano teren wokół stawu, który stał się główną atrakcją turystyczną miejscowości.

Staw na Pankówce w Pankach

Zbiornik wodny w Ostrowach nad Okszą - zbiornik retencyjny na rzece Białej Okszy znajdujący się pomiędzy wsiami Ostrowy nad Okszą i Borowa, w gminie Miedźno, powiecie kłobuckim. Zbiornik ma powierzchnię 39 ha. Budowę zbiornika rozpoczęto w 2000, a zakończono w 2003 roku. W 2004 zbiornik był już zorganizowanym łowiskiem. Od 2006 odbywają się tutaj amatorskie regaty żeglarskie w klasach Optimist i Cadet. Urządzono kilka miejsc wypoczynku dla turystów między innymi plażę, znajdującą się w pobliżu zapory. Zalew otacza w większości las sosnowy, choć rozwój turystyki doprowadził do budowy wielu domków letniskowych i gospodarstw agroturystycznych. W pobliżu zalewu, w biegu Białej Okszy, znajduje się nowoczesna oczyszczalnia ścieków obsługująca pobliskie wsie.

Zbiornik retencyjny na rzece Białej Okszy

Zalew Zakrzew - zbiornik retencyjny na rzece Białej Okszy, znajdujący się na pograniczu wsi Rybno i Kłobucka (sołectwo Zakrzew). Zalew ma powierzchnię 9,49 ha. Akwen i jego otoczenie w latach 2009-2010 poddane zostały rewitalizacji, mają one stanowić atrakcyjne miejsce wypoczynku. Utworzono place zabaw dla dzieci, ogólnodostępny grill, moło wyznaczające strefę kąpielową, przebieralnię, prysznice. Przy zalewie w sezonie letnim działa ogródek piwny, znajdują się tu także altany widokowe. Na zalewie znajdują się dwie niewielkie wyspy w odległości ok. 100 m od siebie i powierzchni ok. 20 m² każda.

Zalew Zakrzew w Kłobucku

Użytki ekologiczne

Bagno w Jeziorze – obszar o pow. 6,53 ha, w pobliżu miejscowości Jezioro, gm. Wręczyca Wielka. Kompleks zbiorowisk torfowiskowych, wokół oligotroficznego, śródleśnego zbiornika wodnego i małych zarastających oczek wodnych. Występuje tu pełen zestaw gatunków właściwych dla torfowisk wysokich: rosiczka okrągłolistna, żurawina błotna, modrzewica, bagno zwyczajne i borówka bagienna. Jest on również ostoją lęgową dla wielu gatunków ptaków i innych grup zwierząt.

Rosiczka okrągłolistna występująca na terenie użytku ekologicznego Bagno w Jeziorze

Dzicze Bagno - obszar o pow. 12,30 ha, torfowisko przejściowe i niskie z cennymi oraz rzadkimi regionalnymi gatunkami roślin, położone na terenie Nadleśnictwa Kłobuck, w kompleksie leśnym Pierzchno.

Użytek ekologiczny Dzicze Bagno w Gminie Wręczyca Wielka

Czarne Bagno – użytk o pow. 2,47 ha, położony w Nadleśnictwie Kłobuck – leśnictwo Kocin. Bardzo

atrakcyjny pod względem ornitologicznym.

Użytek ekologiczny Czarne Bagno położony przy wschodniej granicy powiatu kłobuckiego